

Vetrinj

Ta usodni kraj leži štiri kilometre južno od Celovca. Na Vetrinjskem polju so od 12. do 31. maja 1945 doživljali tragedijo begunci iz Slovenije. Z umikom na Koroško čez Ljubelj se je začela prva in upamo, tudi zadnja politična emigracija slovenskega naroda v velikem obsegu. Tu je štirinajst dni zaudarjal vonj po smrti, to so bili črni dnevi, tu je za mnoge bila postaja pred večnostjo. Od 27. do 31. maja istega leta je hudodelstvo doseglo višek z angleškim izročanjem naših ubežnikov v partizanske roke, ki so zanje našle prostor na Teharjah in v Kočevskem rogu.

To so grozni spomini, ki že več let prihajajo na dan v Marijini cerkvi v Vetrinju. To se je zgodilo tudi letos 3. maja pri posebni spominski maši. Del udeležencev je na tej fotografiji. To so bližnji in daljni sorodniki nesrečnih žrtev. Somaševanje, ki so se ga udeležili štirje slovenski duhovniki, je vodil dekan Antorr Masnik iz Litije, priča velike tragedije. Obujal je spomine na tiste dni, zlasti na molitve pred kipom Žalostne Matere božje. Ob pogledu nanjo so doživljali svojo bolečino v strahu pred najhujšim, kar so mnogi morali tudi prestat. Občuteno bogoslužje se je odražalo v pesmi in bolečem spominu, ki ga ni bilo mogoče drugače izraziti kakor z molitvijo. Sam sem imel pri oltarju pred očmi šest sovaščanov

mojega rojstnega kraja Slatnika, ki so doživljali višek grenkobe, preden so jih potem zasuli v slovensko zemljo, a ne pokopali. Zgodbe, ki jih vsakoletni udeleženci že dolgo nosijo v srcu, so toliko bolj boleče, ker jih mnogi ne marajo poslušati.

Pogled na te ljudi je vznemirjajoč zaradi življenjske dobe, ki verjetno ne bo mogla več dolgo predstavljati žive priče dogodkov, ki so v tako veliki nevarnosti, da se pozabijo.

Misel ob tem srečanju nehote poroma med tiste, ki bi radi bili še kdaj z nami, a jih krije zemlja. Obenem nas navdaja sočutje do tistih, ki jim starost in bolezen ne dovolita obiskati kraja tolikih spominov. Delo organizatorjev gotovo ni lahko, vendar naj jih spremlja zavest, da posegajo na področje, ki bi ga mnogi radi skrivali še drugo polovico stoletja. Vetrinjsko polje je v veliki meri pozidano, o tragičnih dogodkih na njem ni sledu, nobenega spomenika ni na njem. Pa že vsakoletni obisk prizadetih Slovencev predstavlja svojevrsten spomenik, ki ni narejen iz mrtvega kamna, ampak iz živih človeških src.

Majhna, težko opazna tabla v vetrinjski cerkvi ni v nikakršnem sorazmerju z veliko razsežnostjo vetrinjskih dogodkov. Škoda, da ni napisana v slovenščini. Oskrbeli so jo Slovenci po svetu, ki so tudi bili v Vetrinju. V tej plošči se čuti hvaležnost, da jih ni zadela usoda Teharj in Kočevskega roga.

JOŽE ČAMPA